

Interview

ELIO DI RUPO

GÉRARD DELVAUX

«Een dialoog tussen uw Instituut en de minister [Onkelinx] zou volgens mij moeten leiden tot evenwichtige en rechtvaardige oplossingen.»

Er zijn meer accountants in de raden van bestuur nodig!

Elio Di Rupo : Ten eerste, heb ik veel bewondering voor de beroepen accountant en belastingconsulent. Dat komt omdat ik al mijn hele leven lang in contact sta met een aantal anderen. Ik ben altijd heel tevreden geweest over de professionaliteit van die beroepen. Net zoals voorzitter Gérard

DELVAUX, ben ik de mening toegedaan dat de beroepen accountant en belastingconsulent bijzonder nuttig zijn voor onze bedrijven. Al was het maar omdat ze de bevoorrechte adviseurs vormen van onze ondernemingen. Het lijkt me evident dat voor tal van bedrijven een goede boekhouding een belangrijke parameter vormt voor hun levensvatbaarheid. Ik spreek met kennis van zaken, want ik heb helaas al gezien hoeveel schade een bedrijf kan lijden, als het niet over professionele adviseurs beschikt. In sommige gevallen heeft dat zelfs dramatische gevolgen. Ten tweede, moet uw beroep, bijna zoals Sisyphus in de mythologie, voortdurend vernieuwen en alles in vraag stellen. In dat kader wens ik het debat over een eventuele reglementering van het beroep gerechtsdeskundige te plaatsen. Vice-eerste minister ONKELINX is met dat dossier

De voorzitter van de Franstalige socialistische partij (PS), Elio DI RUPO, ontving een delegatie van het IAB, bestaande uit voorzitter Gérard DELVAUX, ondervoorzitter Erwin VERCAMMEN en algemeen directeur Eric STEGHERS. De ontmoeting vormde een ideale gelegenheid om een aantal actuele onderwerpen aan te kaarten, zoals de benoeming van accountants als onafhankelijke bestuurders in de raden van bestuur van onze ondernemingen. Elio DI RUPO blijkt dat voorstel te steunen.

belast en daarvan dus beter op de hoogte, maar het is duidelijk dat de gerechtelijke procedures soms te lang aanslepen. De betrokken partijen wachten op een uitspraak voor een financiële vergoeding of dergelijke. De gerechtsdeskundige vormt een essentieel onder-

deel van onze justitie, maar kan ook vertraging veroorzaken. Voor de PS is dat duidelijk een probleem. Voor ons is een goede justitie ook een justitie die binnen redelijke termijnen een oordeel velt. Dat geldt a fortiori voor 'grote' rechtszaken, maar is ook belangrijk voor 'kleine' rechtszaken. Voor een kleine zelfstandige die op een vergoeding wacht, kan die kleine rechtszaak uitermate belangrijk zijn en zijn businessplan op een flop doen uitdraaien. Ik ben geen voorstander van een rigide statuut voor de nieuwe gerechtsdeskundige. Integendeel, dat sterker statuut zou in het kader van het al bestaande BELCERT-systeem opgenomen kunnen worden. Die officiële instelling zou bijvoorbeeld de nodige accreditaties kunnen verlenen voor het gebruik van de titel 'gerechtsdeskundige'.

IAB : Maar de opdracht van gerechtsdeskundige maakt al deel uit van de wettelijke opdrachten van de accountant. Bovendien heeft het Instituut – onder het gezag van magistraten – interne tuchtorganen ingesteld waardoor de opdracht van gerechtsdeskundige vrij goed omkaderd is door ons Instituut ...

Elio Di Rupo : Zoveel te beter! Als uw Instituut die kwaliteitswaarborg kan bieden, zal het voor de minister die met het dossier belast is, des te makkelijker zijn om met u over de praktische modaliteiten van dat statuut te onderhandelen. Een dialoog tussen uw Instituut en de minister zou volgens mij moeten leiden tot evenwichtige en rechtvaardige oplossingen. Begrijp mij goed: mijn enige bekommernis bij die accreditatie van de gerechtsdeskundigen zijn kortere termijnen voor de justitiabelen, meer bepaald voor de armsten onder hen. Overigens zal die accreditatie het mogelijk maken dat de gerechtsdeskundigen zich regelmatig bijscholen en zich niet, zoals tegenwoordig soms het geval is, moeten verlaten op kennis die ze tien of twintig jaar hebben vergaard. Eigenlijk zeg ik daarmee niets nieuws: de wereld is veranderd en iedereen moet zich daaraan aanpassen. Ik benadruk die permanente vorming, omdat een gerechtsdeskundige geacht wordt een boekhoudkundig expert te zijn, maar een boekhoudkundig expert met een extra toegevoegde waarde. Zonder dat laatste zou hij uiteraard geen gerechtsdeskundige zijn. Het spreekt voor zich dat uw Instituut in het kader van die hervorming uitgebreid zal worden geconsulteerd en dat er bij toekomstige besprekingen rekening zal worden gehouden met wat er binnen uw Instituut al bestaat. Voor mij is het duidelijk dat het IAB een geschikte gesprekspartner is en dat de discussie objectief moet worden gevoerd, rekening houdend met de verworvenheden van uw Instituut. Vergeet niet dat onze doelstelling

**Ons land heeft
nood aan een
grote schoonmaak
om al die wet-
gevende rommel
op te ruimen.
Persoonlijk ben ik
een voorstander van
minder wetgeving
en meer ethiek in de
gedragingen.**

erin bestaat het leven van onze medeburgers te vergemakkelijken, maar zonder daarom het leven van wie dat moet vergemakkelijken, weer te bemoeilijken. Tot slot vermeld ik dat het beroep gerechtsdeskundige niet het enige is dat zal worden hervormd. Het spreekt voor zich dat van de beroepsmagistraten een soortgelijke inspanning zal worden gevraagd, meer bepaald voor het opstellen van de lijsten en de keuze van de gerechtsdeskundige. Er moet kost wat kost een einde komen aan het huidige systeem waarin dezelfde gerechtsdeskundigen in de meeste zaken worden gedagvaard. Een bijwerking van die lijst en een grotere rotatie van die deskundigen zullen onze justitie doeltreffender maken.

IAB : Wat de benoeming van de gerechtsdeskundigen betreft, wachten we ook nog op een wijziging want het komt af en toe voor dat een gerechtsdeskundige voor boekhoudkundige materies wordt aangesteld, terwijl de persoon in kwestie geen enkele expertise heeft in die materie ...

Elio Di Rupo : Daarom is het wenselijk dat de uitoefening van de functie van deskundige onderworpen wordt aan de verplichting een certificaat te bezitten, afgeleverd door een instelling geaccrediteerd door het BELCERT-systeem. Wanneer het gaat om boekhoudkundige materies en indien het IAB zich laat waarborgen door het BELCERT-systeem, zou het immers opportuun zijn om de opdracht van de gerechtsdeskundige expertise toe te vertrouwen aan de leden van het IAB.

IAB : Hoe staat het met de jacht op de schijnzelfstandigen? In de pers werd melding gemaakt van een aantal bepalingen om overeenkomsten van zelfstandigen om te vormen tot werknemersovereenkomsten. Dat zou problemen doen rijzen voor onze jonge stagiairs die per definitie zelfstandi-

gen zijn. De vraag rijst trouwens niet alleen voor het IAB, maar ook voor de balie.

Elio Di Rupo : Ik ben blij dat u me die vraag stelt, want er bestaan daarover nogal wat misverstanden. Mijn persoonlijk standpunt is heel eenvoudig: advocaten, dokters, architecten en accountants vormen hoofdzakelijk zelfstandige beroepen. In uw geval zijn ze tegelijk stagiairs en zelfstandigen! Men heeft de mensen willen brainwasen om de parti socialiste bij de zelfstandigen in diskrediet te brengen. Ik zal heel duidelijk zijn: voor mij zijn advocaten of accountants duidelijk zelfstandigen. Stage of geen stage. Wat zijn dan schijnzelfstandigen? Volgens ons gaat het om beroepen waarbij mensen duidelijk werken onder een baas, die bijvoorbeeld maar één klant hebben of bevelen of instructies van een hiërarchisch verantwoordelijke krijgen. Ik treed niet in de juridische details, maar het is duidelijk dat de personen in kwestie afhankelijk zijn van een hiërarchisch overste of één enkele klant. Het voordeel voor de werkgever is dat hij zich op elk moment van zijn onderaannemer kan ontdoen, die in feite een echte werknemer is. Op het vlak van het sociaal recht is een dergelijke houding onaanvaardbaar, want het gaat om werknemers die voor onbepaalde duur zijn tewerkgesteld maar die van de ene op de andere dag zonder de minste bescherming aan de deur kunnen worden gezet. Bovendien is die situatie ontoelaatbaar voor de schijnzelfstandigen zelf, met name de armsten onder ons. Zo hebben we jonge schijnzelfstandigen gezien die een brutosom krijgen en geen bedrijfsvoorheffing of sociale bijdragen inhouden. Sommigen onder hen worden drie jaar later opgespoord door het RSVZ en moeten hun huis verkopen om hun belastingschulden te kunnen betalen. Dat is sociaal onaanvaardbaar en het zijn dat soort van misbruiken die we willen bestrijden. Vergeet evenmin dat het gebruik van schijnzelfstandigen in bepaalde sectoren zorgt voor een ontoelaatbare concurrentievervalsing voor de werkgevers die de wet wel naleven.

IAB : Maar waarom wil men dat probleem van de schijnzelfstandigen kost wat kost met een nieuwe wetgeving regelen? Is het niet beter om een betere controle uit te voeren, zoals tegenwoordig het geval is voor de werkzoekenden?

Elio Di Rupo : Persoonlijk heb ik altijd luidkeels kenbaar gemaakt hoe minder wetten men maakt, hoe beter men zich gedraagt! Ons land heeft nood aan een grote schoonmaak om al die wetgevende rommel op te ruimen. Persoonlijk ben ik een voorstander van minder wetgeving en meer ethiek in de gedragingen. Om op uw vraag terug te komen: we voelen goed dat er in ons land altijd moeilijkheden van bijna ideologische aard zijn geweest om de controles op te voeren. Herinner u hoe moeilijk we het gehad hebben om onderzoekscellen op te zetten in het kader van grote financiële en economische zaken. Zonder daarom in het andere extreem te vervallen, is een uitbreiding van de administratie nodig, namelijk meer controleurs. Wij zijn daar des te meer voorstander van, omdat onze filosofie al verschillende jaren dezelfde is: wetgeving mag er pas zijn als aanvulling. De vervolging van misbruiken moet op het terrein gebeuren, maar dat verhindert niet dat er soms – helaas – een zekere wetgevende verduidelijking nodig is, in het bijzonder voor de rechtspraak van de rechtbanken.

IAB : In het kader van het niet te stoppen debat over corporate governance, vindt het Instituut dat zijn leden een actievere rol zouden moeten spelen, meer bepaald via hun benoeming als onafhankelijke bestuurders in de raden van bestuur. Bent u er ook voorstander van om de keuze van onafhankelijke bestuurders uit te breiden tot de leden van het IAB?

Elio Di Rupo : Waarom niet? Ik heb geen probleem met dat idee. Over het algemeen denk ik dat een raad van bestuur alleen maar voordeel heeft bij een pluralistische en multidisciplinaire samenstelling. De raden van bestuur van de Belgische ondernemingen hebben behoefte aan competente mensen die reflecties en een verschillende knowhow kunnen aanbrengen. Iedereen weet dat ikzelf benoemd ben bij de raad van bestuur van Dexia. Zonder valse bescheidenheid, heb ik het gevoel dat ik Dexia knowhow kan bijbrengen, vanwege mijn ervaring op federaal, gewestelijk en gemeentelijk niveau. Vanaf het ogenblik dat belangenconflicten worden vermeden, heeft een bedrijf alleen maar voordeel bij de intrede van een gekwalificeerd persoon in zijn raad van bestuur.

Interview

IAB : Ons Instituut meent dat onze leden een toegevoegde waarde te bieden hebben aan de raden van bestuur, met name op het vlak van financiële expertise. Een strenge deontologie maakt die toegevoegde waarde nog groter.

Elio Di Rupo : Wat deontologie betreft, moet een grote waakzaamheid aan de dag worden gelegd en mag u in voorkomend geval niet aarzelen om onvermurwbaar te zijn wanneer uw deontologie niet werd nageleefd ...

IAB : Dat doen we sinds verscheidene jaren. Toekijken op de naleving van die deontologie is essentieel voor het IAB en een aanzienlijk deel van ons werkingsbudget wordt daar trouwens aan besteed.

Elio Di Rupo : Ik kan me daarover alleen maar verheugen en u aansporen op diezelfde weg verder te gaan.

IAB : Wat de toch wel “mislukte” hervorming van de Faillissementswet betreft: vindt u niet dat ook op dat vlak de accountant meer betrokken zou moeten worden om te vermijden dat het gerechtelijk akkoord de voorbode van een faillissement wordt?

Elio Di Rupo : Die mislukking komt duidelijk tot uiting in de cijfers. Van de 7 500 ondernemingen die in 2003 op de fles zijn gegaan, zouden slechts 101 overgegaan zijn tot een gerechtelijk akkoord. Dergelijke cijfers spreken boekdelen. Er is overduidelijk iets mis en het spreekt voor zich dat de accountants ter zake een rol moeten spelen.

IAB : Die mislukking kent verschillende oorzaken, waarover we het in het kader van dit interview niet gaan hebben. Maar we denken dat de accountant, vooral voor de KMO's, ook op tijd aan de alarmbel moet kunnen trekken. Daarom pleiten we ervoor dat de accountant als onafhankelijke bestuurder kan worden benoemd: dat is een extra garantie voor de onderneming dat ze niet naar de afgrond van het faillissement wordt gesleurd.

Elio Di Rupo : Voor kleine ondernemingen vind ik ook dat de honoraria van de accountants moeten worden aangepast. Voor de rest is het duidelijk dat de accountants zouden moeten kunnen meewerken aan een ‘verstandig’ bestuur van de onderneming. Als zij als onafhankelijke bestuurders worden benoemd, moet dit met zich meebrengen dat ze aan de alarmbel moeten trekken voordat het te laat is. De ervaring leert immers dat de problemen niet van de ene dag op de andere ontstaan.

IAB : Wat vindt u van onze vennootschapsbelasting: wordt het geen tijd dat die wordt verlaagd, zodat we het hoofd kunnen bieden aan de concurrentie?

Elio Di Rupo : Volgens mijn diensten betekent een daling van 1 % van het nominale tarief van de vennootschapsbelasting tussen 200 en 250 miljoen euro. Dat is een tastbaar feit. Voor de rest dweep ik uiteraard niet met het tarief van de vennootschapsbelasting, maar zou ik willen vermijden dat de begroting niet meer in evenwicht is. Ik heb geen zin om toe te treden tot een discussie waarbij iedereen tegen elkaar opbiedt om toch maar de laagste belasting te bieden. De fiscale concurrentie tussen landen is niet mijn ding. Begrijp me goed, ik ben ook voor een redelijke fiscaliteit die niet nadelig is. Maar daarom moeten we niet in een eindeloze competitie treden om de laagste belasting van al onze buurlanden te hebben. Vergeet niet dat die concurrentie op termijn voor iedereen nefast is. Zonder belasting, is er geen openbare infrastructuur of gratis onderwijs. Die lagere inkomsten zullen ook een impact hebben op onze economische groei. Managers van bouwondernemingen zijn nu al wanhopig over de geringe openbare investeringen. Als je weet dat die ondernemingen veel werkkrachten tewerkstellen, is dat een extra reden om hun situatie niet erger te maken. Ik wil daarmee zeggen dat een politicus niet moet bezwijken voor de argumenten van de fiscale concurrentie, maar alle gevolgen van een dergelijke beslissing moet wikken en wegen. Politiek is ook verantwoordelijkheid nemen voor zijn daden. ¶